

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 38

03 ноември 2015 г.

по жалба на Илия Илиев срещу Darik News – Пловдив

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 03 ноември 2015 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова
Бойко Василев
Весислава Антонова,
Иван Бедров,
Илия Вълков
Невена Праматарова,
Нели Огнянова,
Райна Николова,

с приет отвод на члена на Комисията – Даниела Тренчева, изслуша доклада на Весислава Антонова по жалбата на Илия Илиев с вх. № 048/27.08.2015 г. срещу репортаж на Darik News – Пловдив с наименование – “Роми пребиха кон в Шекер махала” (придружен с видео), публикуван на 26.07.2015 г., който според жалбоподателя нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии, свързани с дискриминацията.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата на г-н Илия Илиев е допустима, доколкото е подадена в срок, отнася се за нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 5 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, на 30.09.2015 г. жалбата бе изпратена на ответната страна с покана да изрази становище.

Ответната страна – Darik News – Пловдив изпрати свое становище на 09.09.2015г.

II. ЖАЛБА

В своята жалба г-н Илиев твърди, че текст и видео, публикувани на сайта Darik News – Пловдив, представят как жители на Шекер махала в Пловдив проявяват жестокост към впрегнат в каруца кон.

Г-н Илиев посочва тази част от текста, която най-много го е засегнала, а именно: *"Жестоко отношение спрямо животно в Пловдив потресе случайни минувачи. В социалната мрежа се появил клип, който показва как роми от пловдивската Шекер махала пребиват на улицата кон, съобщава „24 часа“. Насилието над животни рано или късно се пренася върху хората"*.

III. НОРМИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

Според жалбоподателя публикацията с направените в нея твърдения нарушава Етичния кодекс на българските медии по-специално членовете, свързани с дискриминация: 2.5.1. и 2. 5. 2.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти няма съществено значение за смисъла на информацията.

В своята жалба г-н Илиев изразява надежда, че по жалбата ще бъдат предприети мерки, които да установят нарушението и да преустановят подобни случаи в бъдеще.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

На 30.09.2015 г. по електронна поща е потърсено становище от Darik News – Пловдив и такова е постъпило в Етичната комисия. Отговорът е от „Нет Инфо“ АД, компанията собственик на сайта Darik News – Пловдив.

Компанията счита, че „жалбата е несъстоятелна, необоснована и следва да се остави без уважение, доколкото същата квалифицира и търси негативни послания, извадени от контекста на посочената публикация“, пише в становището на „Нет Инфо“. От компанията обръщат внимание, че „в координатната система на самото говорене за малцинствените групи има една особено чувствителна и болезнена точка и тя е там, където свободата на словото се ограничава поради едно друго право – поради индивидуалното право за защита от дискриминация и недопустимостта на слово, което провокира по-негативни оценки в обществото. Това е полето, в което се появява и проявява врждебната реч“, посочват от „Нет Инфо“.

V. ФАКТИ

На 26.07.2015 г. на сайта Darik News – Пловдив е публикуван текст със заглавие "Роми пребиха кон в Шекер махала"

Повод за публикацията очевидно е дописка в „24 часа“, тъй като още в самото начало Darik News – Пловдив се позовава на изданието. В следващите редове не става ясно Darik сами да са проверили информацията и да са потърсили допълнителни коментари по нея. Текстът няма автор. Случаят с „пребития“ кон е използван от сайта, за да се лансира идеята за необходимост от създаването на зоополиция. Същността на казуса се свежда до това дали сайтът Darik News – Пловдив е използвал описаните в жалбата фрази като изразно средство, което демонстрира нагласата или като лично мнение, квалифициращо определена група хора.

VI. МОТИВИ

В своята жалба г-н Илиев твърди, че са нарушени чл. 2.5.1. и 2.5.2. и от Етичния кодекс на българските медии.

Комисията намира, че по отношение на поведението на сайта, доколкото то е предмет на преценка за спазване на етичните стандарти, не е налице нарушение на чл. 2.5.2 от Етичния кодекс на българските медии. Същевременно Комисията отбелязва разликата между чл. 2.5.1. и чл. 2.5.2. от Етичния кодекс. Видно от съдържанието му, първият текст се отнася до всяко възможно слово, независимо от неговия коментарен или информационен характер, тъй като във всеки случай то може да представлява „материал, подбуждащ омраза или дискриминация“.

Текстът на чл. 2.5.2. от Етичния кодекс съдържа забрана да се посочват шест белега (етническа принадлежност, расова принадлежност, религиозна принадлежност, сексуална ориентация, умствено състояние и физическо състояние). Изключение от тази забрана е случаят, когато посочването „има съществено значение за смисъла на информацията“. Комисията счита, че в публикацията на Darik News – Пловдив, споменаването на ромския етнос няма „съществено значение за смисъла на информацията“, доколкото насилие над животни упражняват не само представители на ромския етнос. Обезпокояващо е и внушението, че „насилието над животни рано или късно се пренася върху хората“, което допълнително създава негативни нагласи към ромите и прави индиректни намеци, без да са посочени доказателства за това.

След дискусия членовете на Комисията се обединиха около мнението, че посочването на етноса в заглавието не е необходимо за изясняване на темата на материала.

След като се запозна с жалбата и след като проведе обсъждане по същество, Комисията по журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Комисията намира жалбата на Илия Илиев срещу Darik News – Пловдив за **основателна**.

Съгласно българското право се носи отговорност за републикуване, което придава значимост на редакционното решение какво и как да се републикува.

Обръща внимание на медиите да се въздържат от оценъчност по отношение на ромския етнос освен в случаите, когато „има съществено значение за смисъла на информацията“.

Председател:

Александър Капъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация „НСЖЕ“:*

Мехти Меликов